

BỘ MÔN KHOAN - KHAI THÁC 50 NĂM ĐÀO TẠO VÀ PHÁT TRIỂN

PGS.TS. TRẦN ĐÌNH KIÊN
Bộ môn Khoan - Khai thác

Cách đây 50 năm, tháng 11 năm 1966 cùng với sự ra đời của Trường Đại học Mỏ - Địa chất, Bộ môn Khoan - tiền thân của Bộ môn Khoan - Khai thác được thành lập từ một nhóm cán bộ của Bộ môn Địa chất công trình, thuộc Khoa Mỏ - Địa chất, Trường Đại học Bách khoa Hà Nội. Chủ nhiệm Bộ môn đầu tiên là NGND.PGS.TS. Trương Biên, tiếp theo là cố Nhà giáo Nguyễn Phó, NGƯT.PGS.TS. Lê Xuân Lâm, NGƯT.PGS.TS. Cao Ngọc Lâm và đến nay là NGƯT.PGS.TS. Trần Đình Kiên.

Nhiệm vụ của Bộ môn trong những năm đầu tiên là đào tạo kỹ sư thuộc chuyên ngành Kỹ thuật thăm dò. Từ những ngày đầu thành lập, với lực lượng cán bộ ít ỏi, cơ sở vật chất, điều kiện giảng dạy vô cùng nghèo nàn nhưng thầy và trò của Bộ môn luôn phấn đấu, vượt qua mọi khó khăn và hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

Cùng với sự lớn mạnh của Trường Đại học Mỏ - Địa chất, Bộ môn Khoan - Khai thác đã trưởng thành. Cho đến nay đã có 66 cán bộ công tác tại bộ môn, trong số đó có nhiều cán bộ đã nghỉ chế độ và chuyển công tác. Đặc biệt, trong những năm kháng chiến chống Mỹ cứu nước và chiến tranh biên giới phía bắc, một số cán bộ đã lên đường ra chiến trường, trong số đó có một cán bộ đã hy sinh anh dũng trên chiến trường miền Nam. Nhiều cán bộ của bộ môn đã tham gia công tác quản lý Nhà trường từ Ban Giám hiệu đến các phòng ban. Từ chỗ là một bộ môn, hiện nay đã phát triển thành hai bộ môn: "Bộ môn Khoan - Khai thác" và "Bộ môn Thiết bị Dầu khí và Công trình". Lực lượng trực tiếp giảng dạy tại bộ môn Khoan - Khai thác ngày nay gồm 05 PGS.TS, 04 Tiến sỹ, 05 Thạc sỹ, 02 GVC.ThS, 01ThS là cán bộ thí nghiệm và 01 cán bộ là KS phục vụ giảng dạy. Nhiều cán bộ trẻ đã được cử đi đào tạo tại các trường đại học tiên tiến trên thế giới và hiện nay có 06 cán bộ đang làm NCS tại Cộng hòa Pháp, Hoa Kỳ, Canada và Cộng hòa Liên bang Nga.

Qua 50 năm xây dựng và phát triển, Bộ môn Khoan - Khai thác đã đạt được nhiều thành tích đáng ghi nhận trong công tác đào tạo và NCKH. Từ chỗ chỉ đào tạo một chuyên ngành kỹ sư Khoan thăm dò, đến nay Bộ môn đã và đang chính thức đào tạo kỹ sư thuộc ba chuyên ngành: Khoan thăm dò - Khảo sát, Khoan - Khai thác dầu khí (từ năm 1977) và Thiết bị dầu khí (từ năm 1996 đến năm 2004), ngoài việc phát triển ngành đào tạo mới, theo yêu cầu của nền kinh tế đất nước, các hệ đào tạo của Bộ môn cũng đa dạng từ chính quy, tại chức, chuyên tu đến hệ kỹ sư thực hành. Địa bàn hoạt động của Bộ môn cũng ngày càng mở rộng. Ngoài việc cung cấp nhân lực cho Tổng cục Địa chất và khoáng sản, Bộ môn còn là cơ sở cung cấp nguồn nhân lực có chất lượng trong lĩnh vực Khoan, Khai thác, Thiết bị dầu khí cho ngành Dầu khí Việt Nam và các ngành kinh tế khác như: xây dựng, quốc phòng, giao thông, ... Ngoài việc đào tạo hệ chính quy tại trường, công tác đào tạo của Bộ môn được triển khai trên khắp mọi miền của đất nước từ Bà Rịa - Vũng Tàu đến các tỉnh miền Trung như Quảng Ngãi, Quảng Nam, ... Tính đến nay Bộ môn đã đào tạo được trên 3380 kỹ sư cho đất nước và Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào. Hiện còn 5 khóa với 15 lớp sinh viên hệ chính quy, 3 lớp sinh viên hệ vừa làm vừa học đang theo học các chuyên ngành của Bộ môn.

Năm 1987 Bộ môn bắt đầu đào tạo tiến sỹ chuyên ngành Kỹ thuật thăm dò khoáng sản có ích và nay là ngành Kỹ thuật dầu khí. Từ đó đến nay Bộ môn đã đào tạo được 32 tiến sỹ, hiện nay có 7 NCS đang tiếp tục học tập và nghiên cứu tại Bộ môn.

Năm 1997, Bộ môn đã được Nhà nước giao nhiệm vụ đào tạo Thạc sỹ, đến nay đã đào tạo được trên 150 thạc sỹ và 30 học viên đang được đào tạo tại Bộ môn.

Song hành với công tác đào tạo, công tác nghiên cứu khoa học phục vụ sản xuất cũng luôn được coi là nhiệm vụ không thể thiếu đối với từng cán bộ của Bộ môn. Công tác này không những góp phần vào việc nâng cao trình độ chuyên môn của từng cán bộ trong Bộ môn mà còn góp phần

nâng cao chất lượng đào tạo, tăng cường quan hệ với các đơn vị sản xuất nhằm triển khai công nghệ mới. Các cán bộ luôn tích cực tham gia hoặc chủ trì các đề tài NCKH các cấp tính đến nay đã chủ trì 05 đề tài NCKH cấp nhà nước, 34 đề tài NCKH cấp Bộ, 01 dự án thử nghiệm cấp Bộ, 90 đề tài cấp cơ sở; đồng thời, tham gia nhiều dự án nghiên cứu cơ bản trong các lĩnh vực thăm dò đánh giá tài nguyên trong lòng đất. Hàng trăm bài báo của bộ môn đã được đăng trên các tạp chí trong và ngoài nước.

Công tác phục vụ sản xuất, triển khai ứng dụng khoa học, công nghệ là một thế mạnh của Bộ môn. Các cán bộ của Bộ môn đã tham gia hoặc trực tiếp thi công nhiều công trình thuộc các lĩnh vực thăm dò - khai thác nước ngầm, khảo sát địa chất công trình và gia cố nền móng, xây dựng thủy điện, xây dựng cầu cảng, thăm dò khai thác khoáng sản rắn, bảo vệ đê điều, nhiều công trình đặc biệt như: chống thấm Lăng Bác Hồ, xây dựng sân bay, ... Với mục đích "học đi đôi với hành" bộ môn Khoan - Khai thác đã sớm đưa sinh viên tiếp cận với thực tế sản xuất, trực tiếp vận hành điều khiển máy, thiết bị nhằm huấn luyện tay nghề, nâng cao chất lượng đào tạo.

Theo thời gian, quá trình phát triển của bộ môn có nhiều thăng trầm, song ở bất kỳ hoàn cảnh nào, chất lượng đào tạo luôn được chú trọng và ngày càng được nâng cao, đáp ứng các yêu cầu của thực tiễn sản xuất và sự phát triển của đất nước. Các Tiên sỹ, Thạc sỹ, Kỹ sư được đào tạo từ Bộ môn hầu hết đều được các cơ sở sản xuất tin cậy và đánh giá cao, nhiều đồng chí đã được giao những nhiệm vụ trọng trách, thay thế chuyên gia nước ngoài. Các đồng chí đã và đang có những đóng góp quan trọng vào công cuộc công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Với những cố gắng phấn đấu liên tục, trước những thành tích đạt được trong sự nghiệp đào tạo, nghiên cứu khoa học và phục vụ sản xuất, bộ môn Khoan - Khai thác đã nhiều năm liền được công nhận là tổ lao động XHCN và lao động giỏi; năm 1985 Bộ môn vinh dự được Nhà nước tặng huy chương vàng tại triển lãm Giảng Võ về thành tích ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào thực tế sản xuất. Nhiều lần được Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Khoa học và Công nghệ, Bộ Tài nguyên và Môi trường, Bộ Công Thương và đặc biệt được Thủ tướng Chính phủ tặng Bằng khen về thành tích đào tạo, nghiên cứu khoa học và phục vụ sản xuất. Năm 2014 với những thành tích trên Bộ môn đã vinh dự được Nhà nước tặng thưởng Huân chương Lao động hạng III.

Nhìn lại chặng đường 50 năm xây dựng và phát triển, bộ môn Khoan - Khai thác rất tự hào về những thành tích đạt được, nhưng cũng nhận thức rằng: để đáp ứng yêu cầu trong giai đoạn mới, Bộ môn cần phấn đấu nhiều hơn nữa, cụ thể:

- Tiếp tục nghiên cứu đổi mới chương trình đào tạo, tiếp cận với thành tựu công nghệ mới; thường xuyên cải tiến công tác giảng dạy, gắn liền học tập với thực tế sản xuất nhằm nâng cao chất lượng đào tạo ở các bậc đại học và sau đại học; phấn đấu hoàn thành chương trình bài giảng và giáo trình theo kế hoạch của Nhà Trường.

- Tích cực xây dựng các phòng thí nghiệm và bãi thực tập phục vụ đào tạo. Liên kết khai thác tốt các cơ sở thực tập, phòng thí nghiệm của các cơ quan thuộc các lĩnh vực chuyên môn của Bộ môn.

- Tiếp tục quan hệ, mở rộng hợp tác trong công tác đào tạo và nghiên cứu khoa học với các Tổng công ty, viện nghiên cứu, các trường, các cơ sở đào tạo trong và ngoài nước nhằm nâng cao trình độ chuyên môn và tiếp cận công nghệ tiên tiến trong nước và Quốc tế.

Với truyền thống vẻ vang của Bộ môn, được sự quan tâm giúp đỡ của các cấp lãnh đạo và bạn bè khắp nơi, chúng ta tin tưởng rằng: mặc dù nhiệm vụ trước mắt vô cùng nặng nề nhưng bộ môn Khoan - Khai thác sẽ nỗ lực phấn đấu hoàn thành tốt nhiệm vụ của mình, quyết tâm xây dựng bộ môn Khoan - Khai thác thành cơ sở đào tạo và nghiên cứu khoa học chuyển giao công nghệ đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.